

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 zlr. 45 kr., miesięcznie 1 zlr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 zlr. 30 kr., miesięcznie 1 zlr. 35 kr. - Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRENUMERATA.

NA GAZETĘ LWOWSKĄ z DODATKIEM dziennym i tygodniowym, i z ROZMAITOŚCIAMI:
Za pierwszy kwartał od 1go stycznia do ostatniego marca 1855 wynosi:
dla odbierających (w kantorze : : : 3 zlr. 45 kr.
(z poczty : : : 4 zlr. 30 kr.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Turcya. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 16. grudnia. Wysokie c. k. ministryum finansów mianowało prowizorycznego sekretarza c. k. administracyi podatków we Lwowie Karola Feliksa sekretarzem dyrekcji fabryki tytoniu w Wiedniu.

Sprawy krajowe.

Lwów, 16. grudnia. Przedwczoraj, we czwartek była recepcya u Jego Excelencyi pana Namiestnika, druga po otwarciu salonów w tej porze, — a świetna równie jak zawsze zgromadzeniem osób najznakomitszych, z których nikt nie wyłącza się, jeżeli znajduje sposobność okazać Namiestnikowi Jego c. k. apost. Mości swoje uszanowanie i winną atencye, a nadto ulubionemu Naczelnikowi kraju osobistą swoją przychylność. Zgromadzenie było bardzo liczne, oprócz pierwszych urzędników kraju cywilnych i wojskowych, dostojnego duchowieństwa, reprezentantów miasta, przybyli i wszyscy, ile wiemy, z obywateli ziemskich, bawiących we Lwowie, równie i damy w strojach najokazalszych uświetniały zebranie. Zgromadzenie tak świetne zaszczycić jeszcze raczył obecnością swoją Jego cesarzewiczowska Mość Arcyksiążę Karol Ludwik, chcąc przez to życzliwość swoją dla osoby Jego Excelencyi pana Namiestnika okazać i publicznie, jak okazuje prywatnie, odwiedzając lub Sam lub z Jego cesarzew. Mością Arcykiercem Karolem Ferdynandem, ściślejsze zgromadzenia wieczorami u Jego Excelencyi zwykle po trzy razy na tydzień. Dziś nagła przeszkoda nie dozwoliła Arcyksiężciu Karolowi Ferdynandowi przybyć na zgromadzenie wieczorne, Sam zaś Arcyksiążę Karol Ludwik bawił i przepędził czas jak najwesielej do pół do jedenastej.

Zaproszenie

na popis uczniów obydwóch chrześcijańskich zakładów małych dzieci we Lwowie, który dnia 22. grudnia 1854 rano o godzinie 11tej w zabudowaniu pod liczbą 501³/₄ za kręconymi słupami, tudzież o godzinie 3ciej popołudniu na żółkiewskim przedmieściu w domu pod liczbą 211³/₄ odbędzie się.

Program.

1. Modlitwa i mały katechizm.
  2. Pieśń poranna.
  3. Powieść moralna, dla rozwinięcia władzy rozumowej dzieci, do tego odpowiednie przypowieści obyczajowe.
  4. O własnościach i pożytku niektórych zwierząt.
  5. Poznanie i składanie głosek.
  6. Pojedyncze rachunkowe zadania, z zastosowaniem liczydła.
  7. Mowa dziękczynna miana przez jedno z dzieć.
  8. Hymn ludu.
- Roboty dziewczątek szanownym gościom przedłożone będą.
Na koniec rozdawana będzie dzieciom kolęda.

Ponieważ te, przez prywatne towarzystwo zaprowadzone użyteczne zakłady z pod zarządu gminy miejskiej nowo ukonstytuowanemu towarzystwu oddane zostały, zatem zapraszają się wszyscy przyjaciele ludzkości, ażeby się obecnością swoją przy popisach o dobroczynnych skutkach tego dzieła łaski i miłosierdzia, tudzież o pomyślnym stanie ochrony niemowląt przekonać i wspinałomyślnie do wsparcia tych zakładów przyczynić raczyli.

Karol Höpflingen-Bergendorf,
dyrektor towarzystwa.

(Konszulatory w Brazylii.)

Jego c. k. apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 10. listopada dla przeprowadzenia reorganizacyi konszulatów w Brazylii, potwierdzić obsadzenie c. k. konszulatów w Bahía i Pernambuco, a z c. k. wicekonszulatów w Rio Grande do Sul, Maranhao, Pelem di Para, Mariom, Santos i Fortaleza, wszystkie pod kierującym jeneralnym konszuletem w Rio di Janeiro.

Hiszpania.

(Sprawy w Kortezach.)

Madryt, 2. grudnia. Komisya mająca się zająć ułożeniem adresu w odpowiedzi na mowę od tronu złożoną z następujących osób: Escalante, Valera, Olozaga, San Miguel, los Heros, Lafuente i Serrano Dominguez, z czego wnosić można, że adres będzie ułożony w duchu konstytucyjno-monarchicznym. Na posiedzeniu d. 2. złożył Espartero znowu wyznanie wiary z właściwą mu zwięzłością wojskową; przyrzekł oraz Kortezom pomoc ze strony ministryum do ułożenia mądrych i trwałych ustaw, któreby usunęły wszelkie nadużycie i zabezpieczyły pomyślność ludu hiszpańskiego. (Zeit.)

Francya.

(Hr. de Lastic z depeszami do Krymu. — Rząd Meksykański daje amnestye Francuzom.)

Paryż, 5. grudnia. Adjutant ministra marynarki, hrabia de Lastic, odjechał wczoraj z depeszami rządu i z promocyami dla marynarki do Krymu.

Z Meksyku donoszą pod dniem 5. listopada do *Monitora*, że prezydent Meksyku, ażeby Cesarzowi Napoleonowi dać dowód szacunku i uprzejmości, wydał powszechną amnestye dla skompromitowanych Francuzów, którzy się pod Guaymas dostali w niewolę. Wszystkich tych jeńców oddano już francuskiemu pełnomocnikowi.

(Abbl. W. Z.)

(Wycieczki z Sebastopola.)

Z obozu pod Sebastopolem piszą pod dniem 17. listopada do dziennika *Patrie*: „Od czasu bitwy dnia 5. listopada zrobił nieprzyjaciel kilka wycieczek, jednak w każdej z nich odparła go nasza piechota. W nocy z 12. na 13. zrobili Rosyanie wycieczkę na wielką baterye marynarki, lecz w mniej niż pół godzinie odparci, cofnęli się w nieporządku do Kwarantany. W nocy z 14. na 15. korzystając z burzy, srożącej się 26 godzin na lądzie i na morzu, zrobili drugą wycieczkę, ponieśli jednak nową i większą klęskę. Zapewniają, że zostawili na bojowisku więcej niż 200 poległych, a 150 ludzi zabraliśmy w niewolę.“

Włochy.

(Projekt względem zniesienia klasztorów.)

Turyń, 1. grudnia. Minister sprawiedliwości przedłożył już na posiedzeniu Izby drugiej z dnia 28. z. m. projekt do ustawy względem zniesienia klasztorów i instytucji religijnych. Stoi tam między innymi, że z wyjątkiem tych korporacyi duchownych, których członkowie poświęcają się przedewszystkiem wychowaniu i nauczaniu młodzieży, tudzież kaznodziejstwu i pielęgnowaniu chorych, jak niemiżej z wyjątkiem zakonu Sióstr miłosierdzia i Sióstr od imienia świętego Józefa — mają w całym państwie sardyńskim zniesione być wszelkie inne klasztory męskie i żeńskie, lub korporacye duchowne. W przyszłym dekrete królewskim wyszczególnione być mają poimienne wszystkie zachowane i nadal zakony, a to z oznaczeniem przynależnej liczby członków i dalszych przepisów normalnych. Również zniesione być mają (z małym tylko wyjątkiem) kapituły kościołów kolegialnych i pewne prebendy. Majątek tych zakonów i korporacyi oddany będzie pod zarząd administracyi skarbowej, a dochód uzyskany obrócony po części na dożywotne pensye dla członków zniesionych instytucji, częścią zaś na wsparcie plebanów najuboższych. Członkowie zniesionych kapituł kościołów kolegialnych pobierać mają po odtrąceniu pewnej należności płacę do-

żywności równającą się przeciętnemu dochodowi ostatnich pięciu lat. Członkowie zaś zniesionych klasztorów, którzy już zkadłenąd pobierają płace duchowne, tudzież innokrajowcy tracą wszelkie prawo do pensyi, lecz natomiast wypłacane im będzie ryczałtowe wynagrodzenie i zwrócona ta suma pieniężna, jaką wnieśli ze sobą do klasztoru.

(Abb. W. Z.)

Niemce.

(Hanower protestuje przeciw założeniu portu pruskiego w Jahde. — Burze na morzu bałtyckim. — Gotha zaprowadza na powrót karę śmierci.)

Berlin, 8go grudnia. Jak donosi „Pr. Corresp.“ potwierdziła się wiadomość, że rząd Hanoweru i Brunświku zamysłają protestować przeciw nabyciu ze strony Prus niektórych terytoryalnych części przy odnodze Jahde. Rząd hanowerski wniósł w samej rzeczy protest. Oświadcza, że założenie wojennego portu nad morzem północnem między ujściami Ems i Wezery ze strony mocarstwa, które niegraniczy z morzem północnem, jest bardzo ważnym wypadkiem, i że następności jego nie dadzą się całkiem przewidzieć, zatem utrzymuje, że w tem jest zawarte naruszenie słusznie nabytych praw i przywilejów całego domu Brunświk-Lüneburskiego. Z tych powodów zakłada tymczasowe zastrzeżenie swych przywilejów, które zamysła przeprowadzić wniesieniem zażalenia przeciw oldenburskiemu rządowi przed zgromadzeniem niemieckiego związku, a w potrzebnym razie propozycją do decyzji sądu austregalnego. Z tym wszystkim, dodaje Pruska kor., rząd pruski jednak nie przerwie bynajmniej nakazanych robót do założenia wojennego portu przy odnodze Jahde.

Gdańsk, 4. grudnia. Angielski wojenny paropływ „Basilisk“, pod dowództwem kapitana Eggerton, który w tutejszej zatoce zarzucił wczoraj kotwicę, donosi o bardzo wielkich burzach, które połączone z śnieżną zamiecią, czynią niepodobnem rozpoznanie najbliższych przedmiotów i narażają na wielkie niebezpieczeństwo znajdującą się jeszcze na bałtyckim morzu eskadrę blokady. Okręta muszą prawie bez ustanku manewrować, ażeby nie uledez burzy. Znajdujące się tam dotychczas okręta opuszczają 7. grudnia terażniejszą swoją stację, poczem się na nieoznaczony czas do zatoki w Bornholm udadzą.

Gota, 6. grudnia. Wydany przed dwoma laty kryminalnym kodexem karnym była kara śmierci zniesiona w tutejszym kraju, ale sejm oświadczył się na dzisiejszem posiedzeniu większością głosów za zaprowadzeniem jej na nowo, i na mocy tego prosił rządu o przedłożenie odnośnego projektu do ustawy. Ministerstwu państwa zalecono usilnie także propozycję względem zaprowadzenia na nowo chłosty cielesnej.

(Bawarya kompletuje armię.)

Mnichów, 5. grudnia. Według ogłoszenia w dzienniku rządowym nakazał Jego królewska Mość względem skompletowania armii na rok 1855, ażeby się dnia 28. grudnia r. b. i w dniach następnych zebrały rady rekrutacyjne dla ostatecznego uregulowania list konskrypcyjnych, rekrutacja zaś odbyć się ma od 22. stycznia aż do 6. lutego 1855.

(Zgromadzenie stanów ma być rozwiązane.)

Hanower, 5. grudnia. „Zeitung für Norddeutschland“ donosi: Dowiadujemy się, że wkrótce wyjdzie królewskie rozporządzenie mocą którego zgromadzenie Stanów będzie rozwiązane. Ponieważ rząd uznał kompetencję sejmku związkowego w kwestyi sejmów prowincjonalnych i nietylko w zasadzie przyznał słuszność zażaleń stanu rycerskiego, ale nawet zakwestyonował prawomocne istnienie konstytucyi, przeto zaszła scysya między ministeryum a zgromadzeniem stanowem do tego stopnia, że współdziałanie obydwóch władz stało się nadal niepodobnem.

(Abbl. W. Z.)

Rosya.

Rosyjska depezza z dnia 6. listopada.

Independance Belge podaje w następującej osnowie depezę hrabiego Nesselrode z dnia 6. listopada do rosyjskiego ambasadora w Berlinie:

„Panie Baronie! Wiadomości jakie nas z rozmaitych stron dochodzą, udowadniają nam, że w obecnej chwili rządu niemieckie prawie wszystkie przejęte są jedną i tą samą obawą, a to, ażeby z powodu sprawy orientalnej nieprzyszło między dwoma wielkimi mocarstwami niemieckimi do scysyi, któraby narażić mogła na niebezpieczeństwo spokojność wspólnej ojczyzny a nawet zagrozić egzystencji związku niemieckiego. Wierny polityce, którą zachowywał od początku tego pożalowania godnego zawikłania, i przejęty życzeniem ograniczyć ile możności nieszczęsne tego skutki, chciał Cesarz, najmiłosiwszy nasz Monarcha, wśród terażniejszych okoliczności, i o ile to od niego zależy może, zachować Niemcy od klęsk, jakimi by w podobnym wypadku były zagrożone.

Stosownie do tego jesteś pan, panie Baronie, upoważniony, oświadczyć gabinetowi pruskiemu, że Cesarz się skłania brać udział w układach, których celem jest przywrócenie pokoju, a którym służyć mają za podstawę poniżej przytoczone cztery propozycje, mianowicie:

1. Wspólna ze strony pięciu mocarstw gwarancja religijnych i cywilnych praw chrześcijańskiej ludności państwa ottomańskiego bez różnicy obrządku;

2. Protektorat nad księstwami naddunajskimi wykonywany wspólnie przez pięć mocarstw pod temi samymi warunkami, które stipulowane są naszymi traktatami z Portą na rzecz tych księztw;

3. Rewizya traktatu z roku 1841. Rosya niebędzie się sprzeciwiać jego zniesieniu, jeżeli Sułtan jako mocarstwo najbliższemu interesowane na to przyzwoli;

4. Wolność żeglugi na Dunaju, która prawnie istnieje i której ograniczenie nigdy nie było w zamiarze Rosyi.

To przyzwolenie jest, jak to się samo przez się rozumie, uzasadnione na supozycyi, że mocarstwa zachodnie wiernie dopełnią zobowiązań, jakie objęły w obliczu Europy, że zabezpieczą przyszłość chrześcijańskiej ludności państwa ottomańskiego, że religijne i cywilne jej prawa nadal zostawiać będą pod gwarancją wszystkich mocarstw i że w taki sposób osiągnięty będzie główny cel, który Rosya w terażniejszej wojnie ma przed oczyma.

Jeżeli uczucia, które Jego Mość Cesarza skłoniły do niniejszego oświadczenia, zostaną ocenione w Niemczech, jak to suponować musimy, tedy możemy mieć nadzieję, że związek niemiecki zjednoczony na tej samej podstawie, która zupełnie zaspokoja względem objętych w tej kwestyi interesów niemieckich, jedności swej na to użyje, by swą przewagą zjednać Europie pokój, którego podstawę nam Austria i Prusy dobrowolnie podały w czterech punktach, któreby ich zupełnie zaspokoily.

Gdyby zaś przeciwnie raz jeszcze chciano użyć tej jedności utrzymanej usiłowaniami Rosyi, by podać warunki nowe tak co do treści jak i co do formy niezgodzące się z jej godnością, natenczas niewątpli Cesarz, że państwa związku odrzucą podobne pretenzje z jakiegokolwiek strony pochodzący mogły, jako niezgodne z uczuciami lojalności, któremi są przyjęte, jak i z prawdziwymi interesami Niemiec.

Cesarz sądzi iż w odpowiedzi na względy, z jakimi przyjął życzenia przedłożone mu w imieniu Niemiec, z zupełnem prawem domagać się może neutralności zachowywanej z stałością i wytrwałością, jaka z samego początku wojny była proklamowana.

Przyjm pan itd. *Nesselrode.* (A. B. W. Z.)

Księstwa Naddunajskie.

(Opłata za korespondencje telegraficzne do Bukaresztu.)

Przy komunikacji telegraficznej z Bukaresztu, która się już zaczęła, służą we wszystkich względach przepisy traktatów niemiecko-austriackiego związku telegraficznego i nakazanej postugi. Należytość za to, składa się z należytości od miejsca oddania w Austrii aż do austriacko-wołoskiej granicy pod Ober-Tömös i z należytości od wymienionej granicy aż do Bukaresztu w kwocie 2r. m. k. za pojedynczą depezę.

Turcya.

(Instalacja Wielkiego Wezry Reszyd Baszy. — Przykre położenie wojska pod Sebastopolem. — Handel ożywiony.)

Konstantynopol, 27. listopada. Gazeta Tryesteńska donosi: Uroczysty wjazd Wielkiego Wezry Reszyd Baszy i ministra spraw zagranicznych do pałacu wysokiej Porty odbył się według dawnego zwyczaju w towarzystwie Szeik-ul-Islama, jednego szambelana, który niósł „Hat“ Sułtana i kilku dygnitarzy. Cały orszak postępował podwójnym szpalerem wojska i wśród odgłosu muzyki do pałacu. Przybywszy do wielkiej sali, gdzie zgromadzeni byli wszyscy ministrowie i wszyscy urzędnicy Porty, doręczył szambelan dworu Ali Bej pismo Sułtana prezydentowi rady stanu Szekib Baszy, który je na głos odczytał. Treść tego dokumentu następująca:

„Mój godny Wezryze Reszyd Baszo! Ponieważ Mehemet Basza uchylony został z posady wielkiego Wezry, przeto poruczamy Ci ten urząd z zupełnem zaufaniem w Tobie i w Twoich zdolnościach. Opróżnioną tym sposobem posadę ministra spraw zagranicznych nadaliśmy prezydentowi rady Tanzymatu Ali Baszy, który posiada potrzebne zdolności do objęcia tego ministerstwa. — Ponieważ Ci wiadomo, ile nam zależy na dobrej administracji wszystkich spraw naszego państwa równie jak pomyślności kraju i dobrym byciu wszystkich klas naszych poddanych, przeto spodziewamy się i oczekujemy po Tobie, że Ty i wszyscy nasi ministrowie, równie jak inni dygnitarze dawać będziecie dowody gorliwości i wszystko, co w waszej mocy czynić będziecie, by ten cel osiągnąć. A Bóg wszechmocny niechaj Cię wspiera. — Dnia 2. Rebuil Ewel 1271“.

Po odczytaniu tego Hatu udali się Reszyd i Ali Basza do swych biur, gdzie odbierali gratulację podwładnych.

Oficerowie przybywający z Sebastopola opowiadają, że armia angielska zostaje w bardzo przykrem położeniu. Od trzech tygodni nocowali żołnierze w zupełnym rynsztunku na gołej ziemi, rzadko który miał trochę siomy na postanie. Kawalerya stała dzień i noc gotowa do boju; świeżego chleba nie było po dostatkim. Zima wywiera szkodliwy wpływ na wojsko, a odzież zimowa dla armii zginęła przy rozbiciu okrętu „Prince“. W tych dniach zakupiono tu ogromne masy towarów wełnianych, koców, flaneli itp., w ogóle jest handel nadzwyczajnie ożywiony.

Od Kap Kerempe aż do ujścia Bosforu rozbiło się 27 okrętów kupieckich. W Dardanelach uderzyło kilka francuzkich okrętów wojennych i transportowych o skały i znaczne poniosły szkody.

Zakupują tutaj znaczną ilość pieców do Bałakławy. Mała dywizya floty, która zostanie w tamtejszym porcie, zostawiać będzie pod rozkazami wice-admirała Bruat i kontre-admirała Lyons.

(A. B. W. Z.)

(Poczta Konstantynopolska. — Czynności w Krymie. — Książę Napoleon oddaje wizytę Sułtanowi. — Książę Cambridge przybył. — Przybycie wojsk. — List do Patriarchy ormiańskiego.)

Konstantynopol, 29. listopada. „Journ. de Const.“ pisze: Podług najnowszych wiadomości z Krymu, datowanych z 26go

listopada, ukończono już trzecią i ostatnią paralelę. Armie oblegające stoją już tylko w odległości 100 metrów od twierdzy. Roboty oblężnicze odbywały się z największą regularnością. Armia rosyjska nie przedsięwzięła już żadnych kroków zaczepnych pozostając w swoich pozycjach.

Odwzajemnienie wizyty Sultana ze strony księcia Napoleona nastąpiło 26. listopada. Książę był wprowadzany jeszcze bardzo cierpiący, ale nie chciał dłużej odwlekać odwiedzin. Przyjęcie jego nie miało wcale charakteru urzędowego, i było nadzwyczaj uprzejme.

Jego królewicz. Mości książe Cambridge, który, jak wiadomo, musiał dla zdrowia opuścić na jakiś czas teatr wojny, przybył tu 27go w towarzystwie swoich adjutantów.

Na dniu 25go listopada przybyło tu 2200 ludzi wojska egipskiego jako część nowego kontyngensu Said Baszy. Reszta tego dzielnego wojska w liczbie 2800 nadszedła w krótkim czasie.

Ciągle przybywają tu świeże wojska francuzkie i oficerowie od sztabu.

Śmiertelność po szpitalach francuzkich jest stosunkowo bardzo mała. Tak np. umarło w wielkim szpitalu wojskowym od 12go lipca do 22go listopada z 4232 chorych i ranionych tylko 352 osób; inne cztery szpitale straciły z 5212 chorych i ranionych tylko 120 osób, które uległy swym cierpieniom i ranom.

Francuzki okręt liniowy „Ville de Paris“ sprowadzono dla naprawy do arsenału.

Patryarcha gminy ormieńskiej nakazał modły dziękczynne za powodzenia sprzymierzonych pod Sebastopolem i doręczył Reszdywi Baszy adres lojalności w imieniu tej gminy, na który otrzymał następującą odpowiedź:

„Z pisma Waszej Eminencyi dowiaduję się z prawdziwą przyjemnością, jak szczerze gmina ormieńska raduje się ze zwycięstw odniesionych przy pomocy Opatrzności, i że odprawiała publiczne modły za pomyślność oręża cesarskiego.

Gotliwość, z jaką współwiercy W. Eminencyi, a wierni poddani Jego Mości Sultana, okazali przy tej sposobności zyczliwe uczucia swoje, dowodzi jawnie ich poświęcenia i wierności dla rządu cesarskiego, jako też ich wdzięczności za wysokie uwzględnienia, jakich doznają ze strony Jego Ces. Mości.

Uwadamiam przeto W. Eminencyę o wysokiej łasce naszego miłościwego Monarchy, któremu pismo to przedłożone zostało, a oraz przesłałam rozkaz cesarski, ażeby raport ten w gazecie rządowej i w „Djeride Havodis“ ogłoszony został.

Dnia 10. Saffer 1271“.

(Abld. W. Z.)

Z teatru wojny.

(Monitor o twierdzy Sebastopolskiej.)

Paryż, 4. grudnia. „Monitor“ podaje artykuł z biwoaku pod Sebastopolem z 12go listopada, w którym czytamy o odpornej sile twierdzy co następuje: „Sebastopol nie jestto, jak sądzą powszechnie, regularnie obwarowane miasto na sposób wielkich twierdz Europy, lecz szczególnego rodzaju twierdza, zastąpiona od strony morza i na kilku punktach wewnątrz kraju czterem nader ważnymi, regularnymi fortyfikacyami, których baterie liczą najmniej 900 dział pozycyjnych, a od strony lądu grubym murem, zajmującym połowę części południowej, i okopami zajmującymi drugą połowę. Temu systemu fortyfikacji, zamykających miasto, nie można bynajmniej zarzucać błędów architektonicznych, gdyż Sebastopol jestto dla Rosyi przedewszystkiem najpotężniejszy arsenał artylerji i materiałów wojennych, a liczbę dział, które twierdza od początku oblężenia miała ku swej obronie, podawano włącznie z baterjami okrętowymi na 3000 prawie w ogóle ciężkiego kalibru. Tak samo obliczają ilość kul wystrzelanych ze strony Rosyan najmniej na 600.000 sztuk, a ilość zużytego prochu przynajmniej na 1,500.000 kilogramów. Z tych dat pokazuje się, że oblężeni mogli bez ustanku naprawiać swoje baterie lądowe i stawiać świeże działa na miejsce tych, które im co chwila niszczone. Objętość Sebastopola od fortu św. Mikołaja aż do wewnętrznej zatoki wynosi prawie 5000 metrów, a północnej części 3600 metrów. Ogół wojska stanowiącego załogę twierdzy można liczyć na 20.000 ludzi. Ludność miasta, wynosząca 20 do 25.000 dusz, składa się głównie z rodziny robotników zatrudnionych w porcie lub arsenałach. Miasto leżące na pochyłości jest w ogóle dość dobrze zabudowane; prawie wszystkie domy są odosobnione, co w razie pożaru utrudnia niezmiernie szerzenie się ognia. Od strony morza zatopiono siedm okrętów liniowych i dwie fregaty, które zamykają przystęp do zatoki. W porcie stoi jeszcze ośm okrętów liniowych, których działa pozabierano na ląd. Wszyscy majtkowie floty rosyjskiej, mający sławę dzielnych strzelców, przyczyniają się do obrony miasta. Od chwili zgonu admirała Korniołowa objął, jak słycać, admirał Nachimów kierunek działań obronnych“. Z tego stanu rzeczy, mniema korespondent Monitora, można powziąć dostateczne wyobrażenie o odpornych siłach twierdzy i niezliczonych trudach armii sprzymierzonych.

(W. Z.)

(Depesza księcia Menzykowa. — Burza. — Doniesienia o flocie bałtyckiej.)

Do Berlina nadeszła z Petersburga następująca depesza telegraficzna z 8go grudnia:

„Książę Menzykow donosi z 1. grudnia, że pod Sebastopolem nie zaszło nic ważnego. Bombardowanie słabe, uszkodzenia nieznaczne. Nieprzyjaciół fortyfikuje swoje pozycje“.

Monitor podaje list prywatny datowany na pokładzie okrętu liniowego „Napoleon“ na dniu 15. listopada, w którym czytamy następujące szczegółowe opisanie burzy z 14go z. m.:

„Napoleon“ stał na kotwicy obok okrętu „Montebello“ na otwartym morzu w pobliżu Kameszy, równie jak wszystkie inne okręta dywizji niezastłonięty od wiatru. Około godziny 7. zrana zerwała się burza. Admirał Bruat znajdował się jeszcze na lądzie i powrócił dopiero wtedy z głównej kwatery, gdy burza srożyła się już w całej sile. Jego lekki statek, miotany burzą na wszystkie strony, to ukazywał się to nikał wśród bałwanów. Z nieopisaną trwogą i drżeniem śledziliśmy go wzrokiem, jak usiłował zbliżyć się do okrętu „Montebello“, i dopiero po ostatecznych nateżeniach udało mu się przybić do tylnej części okrętu. Około godziny 9. zmieniła się burza w formalny orkan, który tak gwałtownie chłostał morze, że cała powierzchnia była jakby śniegiem okryta białą pianą, a fale na kształt wież piętrzyły się ponad okrętami. Dopiero około godziny 1. z południa usmierzyla się cokolwiek burza, jednak trwała jeszcze przez cały dzień i noc następną, i dopiero nazajutrz około godziny 7. zrana ustała zupełnie. Średni pęd wiatru wynosił 25 metrów w przeciągu 1 sekundy, a niekiedy dochodził nawet do 30 i 35 metrów. Od roku 1839 niezapamiętano tak gwałtownej burzy na czarnym morzu; wtedy zniszczyła ona 3 okręta liniowe i 2 fregaty floty rosyjskiej, których załogi całkiem wyginęły, i 42 okrętów handlowych, między temi wiele na wysokości Odessy“.

— *Times* zawiera doniesienia o flocie bałtyckiej z Kielu, sięgające do 30. listopada. Na dniu 29. przybył z Hangöudd paropływ „Euryalus“ z wiadomością, że lód w odnodze fińskiej jest już dość silny, by mógł przeszkodzić wypłynięciu floty rosyjskiej, i że przeto krążąca między Hangöudel i Dagöört eskadra blokady pod dowództwem kapitana Watson powróci już najdalej 7. grudnia do Kielu. Zresztą pozostanie jeszcze eskadra złożona z 6 mniejszych paropływów, która przez całą zimę będzie krążyć w pobliżu Memlu i przeszkadzać zawijaniu okrętów z zapasami przeznaczonemi dla nieprzyjaciela do portów neutralnych. W razie potrzeby schroniąby się ta eskadra do Helsingör.

(Abld. W. Z.)

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 11. grudnia. Jego królewicz. Mości książe Brabantu przybył tu z Poli w towarzystwie Jego cesarzewicz. Mości Arcyksięcia Ferdynanda Maxymiliana.

Berlin, 11. grudnia. Według depeszy telegraficznej z Petersburga z d. 10. b. m. donosi książę Menzykow, że oprócz mniejszych wycieczek połączonych z nieznaczniemi stratami Rosyan nie zaszło do dnia 4. grudnia nic nowego pod Sebastopolem.

Paryż, 12. grudnia. *Monitor* donosi z Sebastopola z d. 3. b. m.: Dészce ustały; drogi są uszkodzone, a okopy wodą napełnione. Działania oblężnicze przerwane. Nieprzyjaciół nieczynny, usposobienie wojsk naszych wysmienite.

Londyn, 8. grudnia. Sir Ch. Napier podał o pozwolenie powrotu do Anglii jeszcze przed powrotem floty i uwiadomiono go telegrafem o przyzwoleniu rządu na tę prośbę. (Tymczasem udał się w drogę z powrotem). Reszta floty w Kielu oczekuje codziennie rozkazu odpłynięcia. W nieobecności admirała Napier będzie kontreadmirał Chads komendantem okrętu „Wellington.“

(W. Z.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 15. grudnia. Na naszym dzisiejszym targu płacono za korzec pszenicy 32r.10k.; żyta 27r.55k.; jęczmienia 22r.20k.; owsa 20r.; hreczki 20r.45k.; kartofli 11r.5k.; — cetnar siana kosztował 2r.55k.; okłotów 1r.57¹/₂k.; — sąg drzewa bukowego sprzedawano po 38r., sosnowego po 27r.30k. w. w. Ceny drobiazgowej sprzedaży bez odmiany.

(Ceny targowe w obwodzie Stanisławowskim.)

Stanisławów, 4. grudnia. Według doniesień handlowych podajemy średnie ceny cerealiów i innych artykułów, jakie były w listopadzie na targach w Stanisławowie, Haliczu, Tymaczu, Buczaczu, Bohorodczanach i Manasterzyskach: korzec pszenicy 10r.38k. — 8r.48k. — 11r. — 9r.36k. — 11r. — 10r.6k.; żyta 9r.56k. — 0 — 10r. — 8r.48k. — 8r.40k. — 9r.48k.; jęczmienia 8r. — 0 — 8r. — 6r.48k. — 7r. — 6r.24k.; owsa 6r.42k. — 7r. — 7r. — 6r.24k. — 6r.48k. — 6r.24k.; hreczki 7r.12k. — 0 — 8r. — 6r.24k. — 6r. — 0; kukurudzy 7r.2k. — 7r.12k. — 9r. — 8r.24k. — 7r.12k. — 7r.24k.; kartofli 5r.7k. — 0 — 3r.30k. — 3r.12k. — 3r.12k. — 3r.51k. Cetnar siana 2r.15k. — 1r.20k. — 4r. — 2r.40k. — 1r.12k. — 2r.30k. Sąg drzewa twardego 6r.48k. — 4r.30k. — 10r. — 5r. — 0 — 7r.18k., miękkiego 4r.48k. — 3r.12k. — 8r. — 4r. — 0 — 0. Funt mięsa wołowego 5¹/₃k. — 6k. — 5¹/₃k. — 3¹/₃k. — 6¹/₃k. — 0. Garniec okowity 2r.14k. — 2r.24k. — 1r.40k. — 1r.27k. — 1r.36k. — 3r.13k. m. konw.

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 15. grudnia 1854.

		zlr.	kr.
Kupiono prócz kuponów	100 po	m. k.	—
Przedano	„ „ 100 po	„ „	88
Dawano	„ „ za 100	„ „	87
Ządano	„ „ za 100	„ „	30

Kurs lwowski.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dnia 15. grudnia.				
Dukat holenderski . . . . . mon. konw.	5	50	5	54
Dukat cesarski . . . . . " "	5	55	5	59
Półimperyal zł. rosyjski . . . . . " "	10	7	10	10
Rubel srebrny rosyjski . . . . . " "	1	57 1/2	1	58 1/2
Talar pruski . . . . . " "	1	52	1	54
Polski kurant i pięcioletówka . . . . . " "	1	25	1	26
Galicyj. listy zastawne za 100 zr. bez kuponów	87	10	87	30
Galicyjskie Obligacje ind. bez kuponów . . .	74	50	75	10

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 11. grudnia.		w przecięciu	
Obligacje długu państwa 5%	za sto 84 1/2 1/4 1/8		84 1/8
detto z r. 1851 serya B. 5%	"		
detto z r. 1853 z wypłatą 5%	" 88 87 7/8 3/4		87 15/16
Obligacje długu państwa 4 1/2%	" 72 3/4		72 3/4
detto 4%	"		
detto z r. 1850 z wypłatą 4%	"		
detto 3%	50		50
detto 2 1/2%	"		
Pożyczka z losami z r. 1834 . . . . . "	"		
detto . . . . . "	122 1/2 1/4		122 3/8
detto . . . . . "	99 1/8 99 98 7/8		99 1/16
Obl. wiedeń. miejskiego banku 2 1/2%	"		
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 . . . . . 5%	"		
Obl. ind. austr. 5%	"		
detto krajów koron. 5%	75 75 1/8 79 1/2		77
Akcy bankowe	1255		1255
Akcy n. a. Tow. eskp. na 500 złr.			
Akcy kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr. 1890 1885			1887 1/2
Akcy kolei żel. Głognickiej na 500 złr.			
Akcy kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.			
Akcy kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr. —			
Akcy Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr. 537 542 546			542
Akcy austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 złr. 560			560
Galicyjski listy zastawne po 4% na 100 złr.			
Renty Como			

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 11. grudnia.		w przecięciu	
Amsterdam za 100 holl. złotych 102 1/2		102 1/2	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur. 125 124 5/8 1/2 1/2	l.	124 5/8	uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 1/2 fl. 123 3/4 1/2 1/2	l.	123 5/8	3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.			2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank. 91 1/2 91 90 1/2	l.	91	2 m.
Lipsk za 100 talarów			2 m.
Liwna za 300 lire toskań.			2 m.
Londyn za 1 funt sztrl. 12-1 12 11 58 1/2 1/2	12-		2 m.
Lyon za 300 franków			2 m.
Medyolan za 300 lire austr. 123 1/2 123 122 1/2 1/2	123		2 m.
Marsylia za 300 franków			2 m.
Paryż za 300 franków 144 144 1/2 1/4 1/2		144 1/2	2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para			31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para			31 T. S.
Cesarskie dukaty			Agio.
Ducaten al marco			Agio.

(Kurs pieniężny na giełdzie wiedeń. d. 12. grudnia o pół do 2. popołudniu.
 Ces. dukatów stępowanych agio 31. Ces. dukatów obrączkowych agio 30 1/2. Ros. imperyały 10.8. Srebra agio 25 gotówka.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 15. grudnia.
 Obligacje długu państwa 5% 83; 4 1/2% 72 1/2; 4% —; 4% z r. 1850 —; wylosowane 3% —; 2 1/2% —. Losy z r. 1834 —; z r. 1839 120 5/8. Wiedeń. miejsko bank. —. Akcy bank. —. Akcy kolei półn. —. Głognickiej kolei żelaznej —. Odenburskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 545. Lloyd 552 1/2. Galic. l. z. w Wiedniu 85. Akcy niż.-austr. Towarzystwa eskomptowego a 500 złr. — złr.
 Amsterdam l. 2. m. 104 1/8. Augsburg 126 3/8 l. 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 125 1/2 l. 2. m. Hamburg 92 3/4 l. 2. m. Liwna — l. 2. m. Londyn 12.10 l. 3. l. m. Medyolan 123 3/4. Marsylia —. Paryż 146 1/2. Bukareszt —. Konstantynopol —. Agio duk. ces. 31. Pożyczka z roku 1851 5% lit. A. — lit. B. —. Lenab. —. Oblig. ind. 78 1/2. Pożyczka z roku 1854 98 7/16.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 15. grudnia.
 Hr. Karnieki Feliks, z Rogużna. — Hr. Krasiecki Piotr, z Rohatyna. — PP. Zawadzki Józef, z Tarnopola. — Brzozowski Jan, ze Stanisławowa. — Bał Franciszek, z Tuligłow. — Turkał Augustyn, z Sereca — Wolański Erazm, z Czarnokonic.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 15. grudnia.
 Książę mołdawski Cantakuzine, do Krakowa. — Hr. Borkowski Edward, do Sיעca. — Baron Heydel Stan., do Chmielowiec. — P. Schulpe, c. k. rotmistrz, do Krakowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 15. grudnia.						
Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6 zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery	
6 god. zrana	27 6 6	0°	+ 1°	półn.-zach. 0		pochmurno
2 god. pop.	27 7 8	+ 1°	- 1°	"		"
10 god. wiec.	27 3 9	- 1°		zachodni 0		"

T E A T R.

Dziś: Na korzyść JP. Rudolfa Fallenbach przedst. niem.: „Dornen und Lorbeer.“

Jutro: (z uchylemieniem abonamentu) Wielki dramat z francuzkiego E. Scribe w 8. obrazach p. n.:

„Dziesięć lat życia kobiety.“

O s o b y:

- Ewraud negocyant . . . . . P. Linkowski.
- Adela . . . . . Pani Aszperger.
- Klaryssa } jego córki . . . . . Panna Targowska.
- Diuseil, jego szwagier . . . . . P. Ulrych.
- Pani Diuseil, jego żona . . . . . Panna Rutkowska.
- Darsej, mąż Adeli . . . . . P. Kaliciński.
- Waldeja, jego przyjaciel . . . . . P. Szturm.
- Melvil, narzeczony Klaryssy . . . . . P. Reymers.
- Zofia Marini } przyjaciółki Adeli . . . . . Pani Eker.
- Amelia Laferier } . . . . . Pani Krzyżanowska.
- Kreponne ogrodniczka . . . . . Panna Kasprzycka.
- Rudolf modniś . . . . . P. Wilkoszewski.
- Aschyl lekarz . . . . . P. Woźniakowski.
- Leopold gracz . . . . . P. Lauvernay.
- Osoba sądowa . . . . . P. Urbański.
- Piotr murzyn . . . . . P. Baczyński.
- Lokaj Pani Laferier . . . . . P. Naturski.

(Początek o 6., koniec po 9. godzinie.)

Termina

sprzedaży, kupna, dzierzawy, licytacji i t. d.

Dnia 18. grudnia: Licytacja dóbr Zborowice w Tarnowie. — Licytacja na dostawę 600 korcy żyta dla magazynów wojsk. w Lubaczowie. — Licytacja na dostawę rozmaitych naturaliiów dla magazynów wojsk. w Przemysłu. — Licytacja na dostawę materiałów dla salin w Wieliczce i Bochni. — Licytacja na dostawę siana, owsa i żyta dla okręgu wojsk. w Zaleszczykach. — Licytacja na dostawę żywności dla wojska w Bochni.

Dnia 20. grudnia: Relicytacja realności pod Nr. 488 w Nadwornie.
 Dnia 21. grudnia: Licytacja realności pod Nr. 43 w Jarosławiu. — Dzierżawa łąk miejskich w Lubaczowie. — Licytacja na dostawę żywności dla wojska w Kołomyi. — Przedłużenie terminu zgłaszania się spadkobierców po Barbarze Bauer w Cieplicach (w Czechach.)

Dnia 29. grudnia. Licytacja na dostawę szutru w Złoczowakim okręgu budowl. gościńców.

K R O N I K A.

Do „Triestr. Ztg.“ piszą, że dnia 25. listopada zawałił się w Wenecyi dach tamtejszego wielkim kosztem niedawno restaurowanego teatru Fenice.

— Według publicznych pism angielskich, donoszą „literackie i krytyczne dzienniki Hamburgskie“ o niektórych nowych odkryciach pod względem dziejów Assyrii. Kopania pana Taylor w Umgeheier stwierdziły architektoniczny plan babilońskich i chaldejskich świątyn i stawiły dowód, że były budowane piętro na piętrze, w górze na wierzchołku z gmachem, który służył za zakrystyę, zgadzając się zupełnie z opisaniem, jakie pozostawił Herodot o świątyni Belusa. Następnie donosi pułkownik Rawlinson w nowych listach, że na posągu bożka Nebo, który wykopano z gruzów pałacu Nimroda wyczytał imię Semiramidy. Według legendy na tym posągu, zdaje się, że Semiramis była w istocie małżonką Půlsa, króla Assyrii, tego samego, o którym wspomina księga królów, jako współczesnym Menahema, króla Izraela. Ta legenda stawia Semiramidę 150 lat przed Nabuchodonozorem, co byłoby ważnym potwierdzeniem wspomnianej przez Herodota tradycyi, że królowa ta egzystowała przed Nitokrydą pięć generacji, co się równa 150 lat. Ale najnowszem i najważniejszem odkryciem we względzie historycznym i geograficznym jest odkrycie nowego obelisku w południowo-wschodnim kącie wielkiego kopca w Nimrodzie, wzniesionego przez

Szamasfula. Albowiem ten obelisk zawiera obszerny napis, w którym król Szamasful opisuje wojenne czyny, któremi najprzód przytłumił bunt swego brata, a potem dodał nowe prowincye do swego państwa.

— Dziennik „Constitutionnel“ podaje dokładne opisanie barak wysyłanych do Sebastopola i dodaje, że zbudowane są po części według przepisów samego Cesarza. Baraki dla szeregowców 20 stóp długie, 15 stóp szerokie i 10 stóp wysokie pomieszczą 26 ludzi; baraki dla oficerów, cokolwiek wyższe i widniejsze urządzone są dla 8 podoficerów, lub 4 kapitanów, albo dla 2-sztab. oficerów lub jednego jenerała i mogą być także używane zamiast lazaretów polowych; baraki dla koni na 48 sztuk każda, mają blisko 80 stóp długości i 16 stóp szerokości. Baraki te dadzą się z wielką łatwością ustawiać; 20 cieśli ustawilo jedną zwykłą barakę w przeciągu 3 godzin. W Anglii, gdzie już przygotowano 1500 takich barak, tudzież we Francyi, gdzie codziennie wysyłają ich znaczną liczbę z Tulonu i Marsylii, będą do końca miesiąca gotowych barak dla 39.000 i 30.000 razem dla 69.000 ludzi. „Constitutionnel“ sądzi, że do 15. stycznia będą mieć Francuzi przed Sebastopolem schronienie dla 3000 oficerów, 80.000 żołnierzy i 10.000 koni.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 50. Dodatku tygodniowego.